

ЗАТВЕРДЖУЮ
заступник начальника
управління внутрішньої
політики, преси та інформації
Запорізької міської ради, голова
робочої групи

Тетяна МИХЄЄВА

ПРОТОКОЛ № 22 (зі змінами)

засідання робочої групи по створенню реєстру урбанонімів м.Запоріжжя

25.05.2023
10.00

департамент архітектури та
містобудування ЗМР

Присутні: Михеєва Т.В., Помаз А.О., Бабенко Н.В., Даркова С.М., Дмитренко С.О., Єрмоєнко А.О., Кириченко В.М., Колодій О.В., Кравчук П.П., Крайнов В.М., Лисак В.В., Мордовської М.М., Руденок О.П., Стойчев В.М., Третьякова О.О.
Присутніх членів робочої групи – 15 осіб.

Запрошений – Шлайфер Ілля Віталійович – директор музею історії зброї.

Порядок денний:

1. Розгляд пропозицій щодо перейменування назв урбанонімів, які надійшли від громадськості;
2. Розгляд пропозицій щодо перейменування назв урбанонімів, які були на доопрацюванні;
3. Різне.

Михеєва Т.В. - голова робочої групи відкрила засідання, оголосила порядок денний, запропонувала перейти до розгляду питань:

Хід засідання:

Перше питання порядку денного.

Розгляд пропозицій щодо перейменування урбанонімів, які надійшли від громадськості.

Доповідь Михеєвої Т.В. - голови робочої групи по зверненням від громадськості про пропозиції щодо перейменування назв урбанонімів на території міста.

1.1. В зв'язку з тим, що громадськість міста незгодна з рішенням депутатів щодо відхилення розгляду проекту рішення сесії міської ради «Про перейменування вулиці Волзької на вулицю Андрія Лободи в місті Запоріжжя» та звернення військовослужбовця ЗСУ Мінченка Івана Андрійовича, а саме уточнення, що А.Лобода ще у 2013-2014 роках висловив свою позицію під час Революції Гідності, вийшов з лав партії регіонів, засудив антиукраїнські сили та російських окупантів і підтримував сили ЗСУ, крім того, що він робив для розвитку української культури прославлення та звеличення рідного краю, робоча група повторно пропонує надати вказаний проект рішення на розгляд сесії міської ради.

Вирішили: підтримати (1 утримався) повторний розгляд проекту рішення «Про перейменування вулиці Волзької на вулицю Андрія Лободи в місті Запоріжжя» на сесії міської ради.

1.2. Звернення громадськості:

- звернення Всеукраїнського товариства «Просвіта» щодо перейменування вулиці Електричної на честь учасника визвольного руху в лавах УПА, Героя України Мирослава Симчича;

- звернення голови квартального комітету №115 Саприкіної Г.Д. щодо перейменування вулиці Вуглегірської на честь загиблого під Бахмутом героя-воїна Дениса Ясинського;

- звернення Трисецької Дарини Денисівни щодо перейменування вулиці Жуковського на честь командира спеціального підрозділу бригади «Азов», Героя України Дениса Прокопенка (позивний «Редіс») – не підпадає під закони України (Слава Богу живий);

- пропозиція підібрати вулицю для перейменування на честь загиблого героя-захисника Маріуполя, мешканця Запоріжжя Дмитра Бабіча (позивний «Величар»).

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримані рішення:

1. районним адміністраціям Запорізької міської ради детально розглянути перелічені пропозиції;

2. внести до переліку увічнення героїв: Мирослава Симчича, Дениса Ясинського, Дмитра Бабіча, Дмитра Коцюбайла;

3. написати звернення з обґрунтуванням щодо необхідності внесення змін до положення про робочу групу з питань міської топоніміки в частині перейменування урбанонімів міста Запоріжжя;

4. звернутись до секретаря міської ради та депутатських фракцій міста щодо накладення тимчасового мораторію на перейменування урбанонімів.

Друге питання порядку денного.

Розгляд пропозицій щодо перейменування назв урбанонімів, які були на доопрацюванні:

2.1. Вулиця Хакаська - Республіка Хакасія - суб'єкт Російської Федерації, входить до складу Сибірського федерального округу.

Пропозиції: вул.Незламна, вул.Чигиринська (вже є), вул.Леоніда Бикова, вул.Березнегувата, вул.Павла Чижевського.

робочою групою підтримано перейменування на вулицю **Незламну** – незламний/а - щось дуже міцне, що не можна розбити, зігнути, зруйнувати тощо; хтось, кого не можна побороти, скорити, зламати, бо він/вона є вірними своїм переконанням;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Леоніда Бикова**

Леонід Федорович Биков (нар. 12 грудня 1928, с.Знаменське (нині у складі смт.Черкаське), Слов'янський район, Артемівська округа, УСРР – пом. 11 квітня 1979, поблизу селища Димер, Київська область, УРСР) – український радянський актор, режисер і сценарист, заслужений артист УРСР (1958), заслужений артист РРФСР (1965), народний артист УРСР (1974), тощо. 2001 року в Києві відкрито пам'ятник Військовим льотчикам, зразком для скульптури якого став кінообраз Леоніда Бикова –

голосувало 42 громадян, за – 14 голосів, що складає 32,6%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано - для передачі на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію щодо перейменування вулиці Хакаської на вулицю **Незламну**, в зв'язку з тим, що назва на честь Леоніда Бикова запропонована на перейменування вулиці Тимурівської, де поблизу вже названі вулиці на честь працівників кіномистецтва.

2.2. Вулиця Новокузнецька - Новокузнєцьк (травень 1932 - 5 листопада 1961 - Сталінськ) - місто обласного підпорядкування (Новокузнецький міський округ); адміністративний центр Новокузнецького району Кемеровської області Російської Федерації.

Пропозиції: вул.Побачень, вул.Степана Кравчуна, вул.Ярослава Мудрого, вул.Ле Корбюзьє, вул.Запорозької вольниці.

робочою групою підтримано перейменування на вулицю **Степана Кравчуна** – бувший директор заводу «АвтоЗАЗ»;

громадськістю підтримано перейменування на вулицю **Ярослава Мудрого** Ярослав Володимирович (983 / 987 - 17/20 лютого 1054) - київський князь із династії Рюриковичів. Великий князь київський (1015-1018, 1019-1054), розширив межі середньовічного Києва, спорудивши «місто Ярослава», окрасою якого стали Золоті ворота та Софійський собор (1054) –

голосувало 2107 громадян, за – 860 голосів, що складає 40,8%.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано - для передачі на розгляд робочій групі з питань міської топоніміки пропозицію, яку підтримала громадськість, щодо перейменування вулиці Новокузнецької на вулицю **Ярослава Мудрого**.

2.3. Проспект Маяковського - Маяковський Володимир Володимирович (1893-1930) - російський радянський поет, драматург, один із засновників футуризму, часто бував в Україні, а в 1928 році відвідав Запоріжжя. Серед найвідоміших творів – поеми «Облако в штанах», «Люблю», «Во весь голос», «Хорошо», «Про это», п'єси «Баня», «Клоп» та ін.

Пропозиції: бульвар Художній, проспект Польський (вже застосовано), Вознесенівський бульвар, проспект Андрія Кузьменка, бульвар Марії Примаченко, проспект Закарпатського легіону (вже застосовано), проспект Дмитра Коцюбайла, проспект Польський (вже застосовано).

Робочою групою підтримано перейменування типу урбаноніму з проспекту на бульвар (в зв'язку з технічною відповідністю) і назви урбаноніму на **бульвар Марії Примаченко** - Марія Оксентіївна Примаченко (також Приймаченко, народилась 30 грудня 1908 (12 січня 1909), с.Болотня, нині Вишгородського району – померла 18 серпня 1997, там само) - українська народна художниця в жанрі «наївного мистецтва»; лауреатка Національної премії України ім.Т.Г.Шевченка. Заслужена діячка мистецтв УРСР, народна художниця України. Авторка понад 800 картин, 650 з яких зберігаються у Національному музеї українського народного декоративного мистецтва (Київ). Розташування бульвару починається від майдану, який пропонується перейменувати на майдан Митців (площа Маяковського), в зв'язку з тим, що площа набула слави мистецької, та стала улюбленим місцем зустрічі запорізьких умільців, художників та їх шанувальників.

Вирішили: після обговорення робочою групою одноголосно підтримано надати на розгляд громадськості пропозицію щодо перейменування – проспекту Маяковського на **бульвар Марії Примаченко**.

2.4. Площа Маяковського - Маяковський Володимир Володимирович (1893-1930) - російський радянський поет, драматург, один із засновників футуризму, часто бував в Україні, а в 1928 році відвідав Запоріжжя. Серед найвідоміших творів – поеми «Облако в штанах», «Люблю», «Во весь голос», «Хорошо», «Про это», п'єси «Баня», «Клоп» та ін.

Пропозиції: майдан Мистецький (вже є), майдан Володимира Івасюка, майдан Кримської групи, майдан Петра Болбочана (вже є), майдан Митців.

Робочою групою підтримано перейменування типу та назви урбаноніму з площі Маяковського на майдан **Митців** - запорізькі художники і майстри почали збиратись біля фонтану на площі Маяковського ще в 90-і. А після відкриття фонтану Життя у 2004 року, площа набула слави мистецької, та стала улюбленим місцем зустрічі запорізьких умільців, художників та їх шанувальників. Саме тут розташувався Запорізький вернісаж і постійна виставка - ярмарок запорізьких майстрів народної творчості. На площі Маяковського, поруч з фонтаном Життя, вже традиційно проводяться фестивалі, концерти, мистецькі акції і заходи, майстер-класи і ярмарки запорізьких художників і майстрів. З 2015 року тут встановлюється головна міська ялинка, навкруги якої проходять новорічні заходи

Результати голосування: «за» -14, «проти» -0, «утримались» -1.

Вирішили: після обговорення робочою групою підтримано надати на розгляд громадськості пропозицію щодо перейменування – площі Маяковського на майдан **Митців**.

2.5. Вулиця Тургенєва. Тургенєв Іван Сергійович (1818-1883) – російський письменник, майстер психологічного аналізу, автор романів «Дворянське гніздо», «Батьки і діти», «Дим», «Напередодні», «Ася», «Перше кохання», ліричних мініатюр. Приятелював із Т.Шевченком і Марко Вовчок.

Пропозиції: вул.Віталія Шлайфера, вул.Левка Лук'яненка, вул.Мала Садова (є вулиця Садова).

В результаті обговорення заслухали виступи – Іллі Шлайфера, Артема Єрьоменка, Павла Кравчука, Валерія Стойчева щодо перейменування вулиці Тургенєва на честь Віталія Шлайфера:

Віталій Григорович Шлайфер (25.07.1946 - 22.04.2014) народився в Грозному. Закінчив Запорізький радіотехнікум і Запорізький машинобудівний інститут. Працював на Крайній Півночі (мис Челюскін) радіоінженером Діксонівського Гідрометеорологічного управління. Працював на Запорізькому телебаченні та інших підприємствах міста. З 1992 року разом з сином заснував НПК ТОВ «Діана-92», генеральним директором якого і був до свого останнього дня. У 2004 році заснував Музей Історії Зброї. Автор ряду публікацій у спеціалізованих збройових журналах. Співавтор і видавець Альманаху історії зброї. Автор книг «Амазонки на Хортиці» і «Час збирати скарби», багато зробив для розвитку нашого міста, проживав на цій вулиці.

Розглянули перейменування вулиці на честь Левка Лук'яненка:

Левко Григорович Лук'яненко (24 серпня 1928, село Хрипівка, Городнянського району, Чернігівська округа, Українська СРР, СРСР - 7 липня 2018, Київ, Україна - український політичний та громадський діяч, дипломат, письменник, юрист та радянський дисидент, учасник національного визвольного руху. Борець за незалежність України у ХХ сторіччі. Засновник та перший голова Української республіканської партії. Народний депутат України I-II, IV-V скликань. За переконання про від'єднання України від Радянського Союзу та її незалежність, був відправлений до камери смертників, як «небезпечний рецидивіст» та засуджений до найвищої міри покарання - розстрілу. Пізніше розстріл був замінений на 15 років позбавлення волі. Політичний в'язень СРСР. Був двічі ув'язнений (1961-1976, 1977-1988). Сумарно провів 25 років у тюрмі і на засланні.

Робочою групою погоджено надати на розгляд громадськості пропозицію щодо перейменування вулиці Тургенева на честь Віталія Шлайфера.

Результати голосування: «за» -14, «проти» -1, «утримались» -0.

Вирішили: після обговорення робочою групою підтримано надати на розгляд громадськості пропозицію щодо перейменування вулиці Тургенева на вулицю **Віталія Шлайфера**.

Внесено додатково до п.2.5. (Протокол №23 від 10.08.2023 засідання робочої групи по створенню реєстру урбанонімів м.Запоріжжя)

На розгляд робочої групи надійшло звернення від депутатів Коломийської міської ради, звернення депутата Запорізької міської ради Варванського Павла щодо перейменування вулиці Лізи Чайкіної у Заводському районі м.Запоріжжя на вулицю Мирослава Симчича.(розглянуто 10.08.2023)

2.6. Вулиця Лізи Чайкіної - Єлизавета Іванівна Чайкіна (28 серпня 1918 - 23 листопада 1941) - секретар Пенівського підпільного райкому комсомолу Калінінської області, одна з організаторів партизанського загону під час німецько-радянської війни. Герой Радянського Союзу (1942). Похована в сквері в селищі Пено Тверської області.

Пропозиції: вулиця Сергія Павліченка, Королеви Єлизавети II, Симона Петлюри, Тарасових шляхів, Єдності, Мирослава Симчича та пропозиція залишити без змін.

1. Сергій Павліченко - 28.07.2022 року під час теракту в н.п. Оленівка Донецької області загинув мешканець м.Приморськ Запорізької області Павліченко Сергій Миколайович. Майор Павліченко С.М. був командиром ремотної роти окремого загону спеціального призначення «Азов» (нині штурмова бригада «Азов»). Приймав безпосередньо участь в обороні України з 2014 року. Був залучений до Широкинської наступальної операції, обороні Світлодарської дуги, бої за населені пункти Мар'їнка, Красногорівка, оборона Маріуполя. Проявив себе, як відважний, самовідданий, кваліфікований командир. Виконував поставлені командуванням завдання в неможливих умовах.

2. Єлизавета II (Елізабет Александра Мері Віндзор, 21 квітня 1926, Мейфер, Лондон, Англія, Британська імперія - 8 вересня 2022, замок Балморал, Шотландія, Велика Британія) - королева Сполученого Королівства та 14-ти країн Співдружності націй з 6 лютого 1952 року до своєї смерті 8 вересня 2022 року. Правила 70 років і сім місяців, найдовше з усіх британських монархів.

3. Симон Васильович Петлюра, (10 [22] травня 1879, Полтава, Російська імперія - 25 травня 1926, Париж, Франція) - український державний, військовий та політичний діяч, публіцист, літературний і театральний критик. Є нащадком давнього козацького роду. Організатор українських збройних сил. Член Генерального секретаріату Української Центральної Ради на посаді Генерального секретаря з військових справ (28 червня - 31 грудня 1917). Політв'язень при владі Павла Скоропадського (27 липня - 12 листопада 1918). Головний отаман військ Української Народної Республіки (УНР) (з листопада 1918). 2-й Голова Директорії УНР (9 травня 1919 - 10 листопада 1920). Борець за незалежність України у ХХ сторіччі. Термін петлюрівці похідний від його прізвища та використовувався в радянській та російській пропаганді характеризуючи членів Армії Української Народної Республіки.

4. Розглянули пропозицію перейменування на вулицю Тарасових шляхів, що пов'язано з увічненням пам'яті Т.Г.Шевченка.

5. Розглянули пропозицію перейменування на вулицю Єдності:

Єдність - поняття, що має декілька значень. Тісний зв'язок, згуртованість, цілісність, неподільність. Поєднання в одному цілому, нерозривність зв'язку. Схожість, цілковита подібність.

6. Розглянули перейменування вулиці на честь Мирослава Симчича:

Мирослав Васильович Симчич (псевдо «Кривоніс»; 5 січня 1923, с.Вижний Березів, Галичина, нині Косівський район, Івано-Франківська область, Україна - 18 січня 2023, Коломия) - український військовий та громадський діяч, сотенний УПА, довголітній політв'язень (провів 32 роки в радянських таборях). Кавалер орденів «Свободи» та «За заслуги», почесний громадянин Коломиї та Львова. Герой України (2022). Почесний громадянин Львова та Коломиї. В інтерв'ю для «Історичної правди», незадовго до початку Революції Гідності та російсько-української війни, героя запитали, що б він побажав новому поколінню українців: «На них найбільша надія. Тих старих, що виховані комунізмом – не перевиховаєш. Душі цих молодих людей не зіпсуті комсомолом та компартією. Але ми повинні розуміти, що ніхто нам у цьому житті просто так нічого не дасть. Не треба думати, що все втрясється і все якось воно буде – за все у цьому житті треба боротись».

7. Також розглянули пропозицію залишити назву без змін.

Результати голосування: «за» -8, «проти» -1, «утримались» -4.

Вирішили: після обговорення робочою групою одногосно підтримано надати на розгляд громадськості всі пропозиції, що надійшли на розгляд робочої групи.

Третє питання порядку денного.

Різне.

Наступне засідання заплановано на серпень 2023 року. У порядку денному:

- розгляд звернень від громадськості;
- розгляд пропозицій щодо перейменування назв урбанонімів, які були на доопрацюванні;
- різне.

Протокол вела
секретар робочої групи

Алла ПОМАЗ